

A' ROMAI TSÁSZÁRI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BETSBŐL Szombaton 15. Mártziusb. 1788.

Minden-féle Hadi-Történetek, és Tudósítások.

Ubben a' 18-dik században már most 3-dikszor
lobbant-fel a' Török-Porta, és az Austriai-Ház-
között a' hadakozásnak tüze. Az első háború ere-
dett 1715-ben, mikor a' Törökök véletlenül a' Ve-
lenteieknek birtokait meg-támodván, föllok *Morea*
fél-szigetét el-vették, és ez-által a' *Károlovitzi* 1699-
ben kötött békeiséget; mely a' Velenteiekről-is
szóllott, meg-rontották. *Austriával-is* 1716-ban el-
kezdődött a' háború; de *Eugeniusnak Pétervárad-
nál és Belgrádnál* tett híres győzedelmei, okozták

1718-ban azon békefséget, melyben *Servia*, *Belgrád*, és *Oláh-ország*nak edgy-réfe az ólt folyó vizéig, *Auftriának* jutott. A' második háborura adott 1737-ben a' *Törököknek* a' *Mufzka Tartományok*-ba tett gyakor ki-ütéfek alkalmatofságot: ez 2 esztendőig tartván, következett az a' békefség; mely hirtelenkedve, VI-dik *Károly* Tsászárnak nem tetzése-fzerént köttetvén; nem vólt *Auftriának* igen hasznos. Ez már a' jelen-való 3-dik *Török-háború*: melyre hogy a' *Török-Portának* azon szándéka, mely-fzerént *Krimiát* a' *Mufzka Udvar*tól a' frigy-kötés ellen el-akarta foglalni; adott légyen alkalmatofságot, tudva vagyon. Ennek ki-meneteléről az ellenkező hatalmaknak, és a' kézfületeknek nagyságából lehet itélni: mert *Auftria*, és az ezzel frigyos *Mufzka Udvar*, a' fel-vetéfek-fzerént 500-ezer fegyveres katonát állítottak-ki a' *Török-eleibe*; de a' tsátázní akaró *Törökök* száma sem kevesebb ennél: és így egészfen edgy *Millió* katona rántott edgymás-ellen fegyvert. Bóldog *Isten!* Mely sokaknak forr a' jó vér ezek közül az erekben! vagy erekből.

Nem örvendetes híré az, az ellenség-külfözében fegyverrel álló hideget meleget edgy-aránt szenvedő *Márs Vitéz-fainak*? midőn azt halják, hogy az ő Urok 2-dik *Jósef* olly kegyelmes rendelést mondatik tettek lenni; mely-fzerént minden hadi-prédák eladatván, az azt nyert Katonák között fel-osztassanak — ha pedig az illetén préda fegyverből és más hadi-kézfületekből találna állani; annak maga ő Felsege bizonyos illendő árrát fogná fizetni. — A' *Gréfen Magyar Huszár Regementje*, melynek már edgy-néhány fzerentsés próbáiról a' *Német-Levelekben*-is örvendetes híreket olvasunk, a' veres-nadrágot, és az ellenség előtt mindég szivyre hatóbb ér-

érzékenységet okozott Magyar kardot nagyon esme-
retessé tette. Az ezek-által tett ragadományokról
máskor emlékezvén — ezen nevezett Huszár Sereg-
nek Fő - Stráfamestere *Skaritz*a Ur meg - fujditja a'
múlt hetekben, hogy a' (*Spahik*) Török-lovas Ka-
tonák rá-ütő szándékkal vólnának; melyre csak hir-
telen edgy Kompania Horváth gyalogságot kérvén
magának, ezeket a' maga Huszárjainak hátok-megé-
álitá; kik a' lovasoktól éppen nem látszanak-vala.
Rá-ütvén a' fortélyt nem tudó Török-lovaság ki-
vont kardal, edgy puska lövésnyire közel várá:
ekkor a' maga Huszárjai előtt; kik már ki-vont kar-
dal készen állanak vala, el kiáltja magát: *halbrechts,*
halb-links! fele jobbra, fele balra! kik jobbra és
balra két-felé válván, mig ezen gyalogság két ke-
mény tüzet ada, a' két szárnyáról neki rugtatván
az ellenségnek, 600 lovas Törököket, csak nem
példa-nélkül-való Vitézséggel, edgy lábíg le-apritta-
ta. — Edgy Szebenből tegnap előtt vett tudósító
levelet iktatunk ide; melynek noha már némely ré-
sze a' *Kurir* trombitájában hangzott-is, méltó az
el-olvasásra; — „ A' mi Oláh-orzági Szomszédja-
ink fokkal ébrettebbek, hogy sem mindenek gondol-
hatnák. Maga a' Hertzeg *Mavrojéni* 3000 gyüle-
vélz Katonáival a' határon fekvő Város felé *Tok-*
tsánra törekedik; kinek jég-lábon álló kevélységé-
nek halotti pompájára már a' mi Huszárjaink-is fo-
gokot fenik; a' hoonan — Tudtára adatván a' mi
Vezérünknek, hogy *Mavrojéni* edgy Spádárt 100
Törökökkel és 200 *Arnautákkal* szándékozik kül-
deni *Kineénbe*, (ez a' Veres-toronyi Kapu ak ál-
tal-ellennében lévő első Falú) a' múlt hónapnak
15 - dikén *Kaballini* Kapitány Urat az első Oláh
Széiregementnek edgy osztályával; kik többnyire

kemény lövő Jágerek — és 16-dikán az *Orosz* Ser-
géből *Rikárd* Kapitány Urat maga Kompániájával;
a' *Toskána* Sergéből fél-osztályt a' Veres-kapuhoz
küldvén, 17-dikben őket maga a' Vezér a' Királyi
határon által-vezeté, és az *Ólt-vizén* fekvő hi-
dat el-foglalá. Innen *Kinébenbe*, mely falú a' Ha-
vasok közt edgy kies völgyben fekszik, 10 órára
meg-érkezék, hól az itt lévő Oláhságtól bámuló
szivességgel fogattatván, edgy Bojér tsak hamar meg-
fugá a' Vezérnek, hogy az erdőben nem mezsze
edgy Kapitány 16-magával lappangana; kinek leg-
ottan a' Huszárok utánna indulának, és meg-kap-
ván, magokat szivesen fel-adák; kik-is Fébr. 19-
dikén 11 órakor ide *Szebenbe* hozatának. Ezek-
nek Kapitányok *Mácedoniai* Görög, *Bukuresti* Ke-
reskedő; ki-is edgy tsorda Olának akarátja-ellen té-
tetett vala *Mavrojénitől* Vezérjévé. Ezen 16 em-
bernek 28 pistollyok 14 puskájok, 2 kardjok és 2
lovok vala; melyből, ezen *Pappiros-malomba* való
Vitézek mely kemény hadi-lábon áljanak, ki-ki ál-
tal-láthatja. Ezen fogoly Kapitány tegnap a' fő
Vezérnél ebédele, és az egész Oláh-orzági fa-nye-
lű Katonaságról leg-bizonyosobb tudósítást teve. A'
többi között azt-is meg-jelentette, hogy *Rivniken*,
mely Helység *Kinéntől* tsak 4 mértföld, egy nagy
Elés-tár tsak 30 Törököktől őriztetik; hová leg-ot-
tan nagy sebességgel Tsászári Katonák küldetének,
hogy a' már régen őrizeten lévő Törököket vál-
tanák-fel. — Mely nagy kegyelmességgel, mely
nagy emberi-szeretettel kíván vala a' mi F. Monár-
khánk és az ő fegyverben lévő egész Táborá bán-
ni az ellenségével, ezek éppen olyan emberhez
nem illő kegyetlenséggel és tsufsággal illetik a' mi

tsatában el-esett katonáinknak holt testeiket, a' mellyeket kezekbe kerithetnek; és mint törvénytelen gombra ellenség; a' félelemnek miatta most önként fel-adják magokat, majd midőn a' miéink nem-is vélnék, a' kevesebb számmal lévő őrizetre tüzet adnak s. t. Éppen most veszzük a' tudósítást, hogy a' Noviban lévő Törökök; kik előbb fejer Zászlók ki-tétele által magokat fel-adták vala, annak-utánna tűzelní kezdettének és tsuffságból minden színű Zászlókat raktanak ki. Edgy tsatázás-kozben el-esett Ts. Tisztet halva meg-talályán azt őszve-darabolták és a' tűzre hányták. A' Dubitzai Törökök a' tsatában el-esett katonáinknak mind fejeket szedték, azoknak fejeket a' Vár-fokán rendre karóba verték, a' káskétlit fejekre rakták, nékiek bajúszszat festettének és szájokba pipát adtanak. Edgy Káplárt nyársba huzván, azt a' Vár kapujába állito ták, fegyvert adtanak kezébe, káskétlit fejébe, pipát a' szájába — tsuda volna-é hát, ha ezek között e' fene természetű állatok között tsak egynek-is a' miéink pardont adnának? Miólta az efféléket a' miéink észre vették, azólta mint a' kölykeitől meg-fosztatott nyöstény Oroszlány ők-is olly fel-forrott indulattal tsatáznak ellenek, és még mind eddig igen szerentséfen folytatták a' háborút. — Éppen most érkezik a' Német-levelekben a' tudósítás, hogy a' Gréfen Huzár Sergének edgy Svadroma megint edgy Török lovas-testet irgalmatlanúl meg-zavart, és 100-at közülök el-fogot. — A' Porta 10-ezer arannyot ígért annak, ki a' pártotütött Skutari Basának fejére szert tehet, és azt kézbe adhatja; ő pedig a' Skutari Basa 20-ezer katonáival Bányalukához közelitteni mondatik, és az ő fejére alkudazokkal 100-ezer milliomokért-is még-tsak szóba sem akar állani. —

Dreznyiknek meg-vételéhez még ezt-is hozzá adjuk, hogy a' benne lévő, a' miéinkel fene-dühöfséggel viaskodott Törökök látván, hogy a' Város fok bombi és tüzes gollyobifoktól lángba vagon borúlva, és hogy nints mód a' meg-maradásra; fokban közzülők önként a' tűzbe ugrattanak, vagy dárdájokkal magok magokat által-ütötték; olly reménységgel, hogy majd vatsora után *Mahumeddel* edgyütt dohányozhatnak, de többnyire dohányos zatskóikat mind el-fzedték a' Horvátok; és Kapitány *Mammola* 200 darab marhát küldött a' prédából a' fő Hadi-szállásra; nem igaz hát azon tudósításunk, hogy a' Horvátok itt a' prédát mind meg-emészterék volna.

Mint lett dólga *Zettin-Várának*; melynek ostromlására *Pesarely* és *Knezetics* *Utrak* rendelettek, még nem bizonyos: Ez a' *Zettin* 3-ölnyi vastagságú kő-fallal vagon körül-véve, a' Főbb kapunak tetejére csináltak a' Törökök edgy 4 szegyeletű fa-épületet, mellyet fővényei, földel, és kővel tele-töltöttek, olly szállal; hogy ha az ellenségek a' kapun be-akarna menni, ezen épületnek le-dójtásával a' okat el-temessék, és a' kapu-nyílását az-által be-töltésék; ebben a' Városfokában vagon 40 ágyú és 800 Torök őrizetül. Barmaikat és ollyas jóvaikat edgy közel-lévő erdőben forompókkal körül-véve tartják és őrzik, a' mint a' hia-i szemmel bíró kémeek ennek végire mentek. *Dubitza*, az a' vezet vér ontásnak barlangja, mely már olly fok *Vitézeinket* meg-emészterte; a' mint írják meg-véte-tet: bártsak igaz volna! — A' mely 70 fogoly Törököket *Svetizbe* hoztak; azok közt találatik 2. Aga, edgy Torök Pap, ollyan rongyos mint edgy

le!

lepedős tzigány ; a' többi-is mind igen otsmányúl néz-ki.

Egy szemmel látott bizonyoságnak *Rajevó - Zeloból* a' múlt hónapnak végén költ Levele : a' *Broder Rgmtbéli Májor Legrád Ur* közelebbről tett jeles tselekedeteiről. Itt minékünk gyakran a' fülünk mellett süvölt a' Török gollyóbis ; a' Száva - vize tulsó partján fekszik *Bafánka*, mely mint-egy 150 házakból áll, és tsupa Törökök lakják : körülötte fekszenek 9. hozzá tartozó Török-faluk, a' szomszéd hegynek tetején vagyon az ő Várok, 4 szegeletre formált Sántzal és forompókkal bé-kerítve : ezen hegynek alyán vagynak ki-szegezve a' hajókat őrző ágyúk, ezen helységeket őrzik 3 Zászló alatt lévő lovas és gyalog Törökök. Tegnap *Májor Legrád Ur Kapitány Moldovitsal* a' helynek szemlélésire a' Száva - vize partjáig ki-ment vala, de sietve kételenítették vissza térni, mert a' Törökök, kik a' magokra menendő ostromot gyanítják vala, rutúl kezdék a' gollyobifokat a' Száván által hajigálni : már a' Májor Urnak ágyuzó - legényi, edgy osztály Fuzilérje (Flintás Katonák) és edgy Kompánia jágere készen voltak melyek bokros helyen titkoson vezéreltetvén már a' parthoz közel meg-állottak vala : de nem tudván az ellenség fekvését, nem akartak vaktába próbálni, hanem edgy-néhány Jágerek elő állittatván edgyenként kezdének lövöldözni, fásérozni, melyre az értetlen Törökök az ő les-helyeikből mind elő - szaladának : ekkor a' Májor *Legrád* ágyui kezdének menydörgeni, a' Törököknek nem kevés kárával ; melyre a' Törökök felejtvén a' tüzelést, ismét Sántzaikba verték magokat, melyekből midőn kemény ágyuzás által-is nem lehetne őket ki-üzni, *Májor Legrád Ur* olly bátorságra ve-

temedett hogy 100 legénnyével 4. hajókra ülven által indulna az ellenség földére, a' hajóknak el-foglalására: mihelyt a' Törökök őket hajókra ülni észre vették mingyárt újra elő-nyargaltak, hogy által-mene- telében meg-akadályoztasák, de magoknak még több kárával mint elébb, mert az innen lévő ágyuk meg- szűnés-nélkül dörgötenek rájuk; és így Májor *Legrád* Ur a' tulsó partra ki-érkezvén, kemény tüzel- tetés által a' Törököket Sántzaikba visszra kergette. Sőt látván a' Törökök hogy ott sints bátorságos mara- dások, 3 Zászlóikat öszve szedvén, el-szaladtanak és a' Várat-is üressen hagyták. De nem lévén tzelja a' Májor Urnak a' Várat olly kevés néppel el-fog- lalni, minthogy a' Török ágyukat kereketlen vól- tok miatt hirtelen el-hozni nem lehetett, elégnek tar- totta a' parton lévő hajókat el-foglalni, és azokkal még azon napon visszra-jöni: jól-is esett a' dolog, mert az alatt a' Törökök nagyobb számmal gyül- vén-öszve, kezdetek a' Májor Urra visszra-jöve- tében tüzelni, de kételenítették a' mi ágyunk pa- rantsolatjára ismét el-halgatni. Ezen tsatában ugy belé-hevultek a' Horvátok a' viadalban, hogy ez- után több re nényseg lehet Vitézségekhez. Májor *Legrád* Ur-is itt tsak edgy szörzálón marada-meg; mertkontófsán edgy ellenséges gollyobis szerentséfen keresztül mene.

(***) Péter - Váradról Generál Gróf *Kinszki* Urnak, Mártzius 3-dikán költ tudósítása-szerént: a' Török Grádiskától edgy orányi járó földre, *Róvina* határán, az ugy nevezett *Livetsi* mezőben, 7-ezer lovas Törökök Táborba szállottak: kik edgy *Sáli- Agának* vezérsége alatt, *Bányalukából* *Gráditská- jokat* segítségére jöttek, és rész-szerént az ott-lé- vő házakban, rész-szerént Sátorokban meg-teleped- tek.

tek. — A' *Bányaluka*-felé menő uton *Glófsnitzban*, az ugy nevezett *Karaulánál*, vagy a' *Rótzára* nevű hegy-alatt, a' *Verbácz* folyó-vizének partján egy alkalmas dombra, a' *Törökök* jó őrizet alatt 6 ágyukat ki-szegeztenek; az ott által-menő utnak bérekefztésére. — A' *Török Grádiskának* a' miénkel által-ellenben lévő oldalán egy ujj *Bástya* vagy lövő-Sántz éppittetett; melyre a' *Törökök* edgy szerfelett-való nagyságu ágyut szegeztenek vala-ki: de az innen tett lövöldözés által, azon ujj *Bástyának* 4-ölnyi tsorbája esett, a' nagy ágyu pedig haszonvehetetlenné tétetett. — *Ujj-Orsova*, melyben őrizetenn 7-ezer *Törökök* vagynak; olly nagy nyughatatlanságban, és magában való meg-hasonlásban vagyon az éleségnek szük-vólta miatt: hogy minden-naponként fogan közüllök a' *Dunán* által jöven hozzánk által-szöknek. — A' *Horváth-országi Táborból*, jött tudósítás-szént: *Fébr. 27-dik*, és *29-dikén*, az *Ototsáner Seregbéli Oberster Kulnekre Skipéna* nevű falunál, és az *Ogulinus Seregbéli Oberster Pehárnikra Terátska-rófa* nevű erdőnél a' *Törökök* rá-ütöttek; de mindenik helyen 4-et magok közül halva hagyván vissza-tértek. Itt az *Ototsánerek* közül 8-an el-estenek, és 2-en sebet kaptanak: az *Ogulinerek* közül 2-tő esett-el. (**)

Edgy *Bukovinából* 4-dik *Mártziusban* jött Levél erősíti, hogy *Printz Koburg*, a' ki 30-ezerből álló *Kordonnal* *Bukovina-széleit* meg-erősítette: a' *Tatároknak* a' *Lengyel-országi szélekre* tett gyakor ki-ütések által arra indittatott, hogy bellyebb nyomuljon. A' kém-elődni ki-küldött *Tisztek* hozzák azonban hírül: hogy mint-egy 7-ezer *Tatárok* igen közel vólnának; mely *Tatároknak* *Printz Koburg-is* 7-ezer katonáival eleibe megyen, de több *Tatárokat* talál 17-ezernél-

is. Már ekkor késő levén visszsa-térni, tsatázásra megyen a' dolog, és mingyárt az első ütközetben Printz *Kobugnak* Katonái visszsa-veretnek: de meg boszonkodván ezen a' Printz, újra rendbe fzedi Katonáit, és 2-dik ütközetet próbál, még pedig olly szerentséfen hogy 8-ezer Tatórok a' tsatázó piatzon halva maradtak, a' többi el-széllyedett: itt részünkről is 3-ezeren el-estenek. Más Levél ellenben ezen dologról azt mondja hogy a' Koburgi Seregnek mozdulása tzélozott vólt akkor Kotzim várára, de nem lévén a' *Rómántzovi* Armádának elegendő ágyuja, a' Koburgi Seregnek-is visszsa-kellett térni. A' Tatórokkal való tsatáról ezután bizonyosobbat fogunk írni. — Generál de-*Vins* Ur Katonáival körül-vé-
vén edgy kiseda Török-Városotskát, meg-izente a' lakosoknak, hogy vagy magokat adnák-fel, vagy az ostromlás el-fog-kezdödni: a' lakosok 24 orányi időt kértének a' gondólkozásra, mely idő alatt minden házoknak fedeleit le-rontották, hogy a' Vároft meggyujtani ne lehessen; ekkor olztán meg-izenték Generál de-*Vinsnek* hogy már bátran el-kezdheti az ostromlást; mert ök magokat fel-nem-adják. — Megkell vallani hogy a' mostani hadi-történetekről néha olly ellenkezö hirekkel tudósittatunk, hogy gyakron a' dolog koránt sem ugy találtatik mint hirdettetik: mi a' mint kapjuk a' tudósítást, ugy közöljük az E. Olvasókkal; azért ha valamiben külömben vólnais a' történet, addig magusakat menteni kívánjuk mig a' történt dolognak valóságára juthatunk. — Edgy a' napokban *Sofia* környékéről Bétsbe érkezett Árméniai Kereskedö azt beszéli, hogy ö edgy Serviába jövendö mint edgy 20-ezer foból álló Török lovas Táborral találkozott; és az erőlti, hogy még olly

lyan vállogatott Népből álló Török Tábort soha nem látott életiben, mint ez. Mindenek azt beszélik, hogy a' Porta a' leg-szebb és tanultabb népet mind az Auszriaiak ellen rendelvén, a' Muszkák ellen csak a' fegyverben téltül gyakorlott Tatárokkal és az Ásiai Sergekkel fogna tsatázni. Ez annál nagyobb ditsőségire fog a' mi Népünknek szolgálni, midőn az ezeken nyert győzedelem' kofzorujával fognak a' *Márs* mezejéről visszsa-térni. — A' F. Monárkha minden Regimentjeinek a' *Fusgladiumát* visszsa adottnak lenni iratik; ugy, hogy az Obester, mint hajdon, azon-kivül, hogy az Udvarnak jelentést tégyen, a' maga bűnőseit el-vefztheti és meg-eleve-nitheti. — A' mondatik, hogy fok Helységek Ser-viában minden Török lakofok-nélkül vagynak és e-gészzen pufztán hagyattak. — A' Belgrádi Törö-kök a' külső-Városból mind a' Várba takarodtanak; ugy, hogy a' Hostatok mind üressen maradtak. — A' *Márs* préda fiai, a' *Szabad-Sereg*, minden tudó-sítáfok-izerént, mind eddig igen szerentsés vólt; és alig mulik edgy nap, hogy ezek a' Török földről marhákkal és más gazdag ragadományokkal ne-térné-nek-vizsza. — A' Törököktől már el-vett hajóknak száma 181-re megyen; 34-et pedig öszve-rontottak és el-meritet:ék. Ezeken a' hajókan Lisztet és Török buzát 1032 mérőt, az az 2064 vékát találtanak 675 font vizát, és 45 bál gyapjút. — Az ellen-ség előtt talpon fegyverben álló Auszriai Tábornak számát 217 ezer 416 emberekre vetik némellyek; egész erejét pedig mind edgyütt 400-ezer fegyvere-fekre; mely szám az egész Europai leg-hatalmasobb Monárkhiákban a' leg-nagyobb szokott lenni.

A' Magyar-oroszági Nagy Tábornál következő Vezérek vagynak:

A' leg-főbb igazgató Vezér Feldmarsal Lásci. — A' Lovasság Vezére G. Kinszki. — Generál Lájdinántok: Gemingen, Najgébauer, Blankenstain, Klairfait, Tige, Drechsler, Brekhánville, Splényi. Generál-májorok: Alvintzi (a' Gránátérfok Vezére) Palavicini, Benkhám, Harmonkatt, Nádasdi, Ráil, Sturm, Ravanagh, Szaader, Harrakh, de Alton.

A' Gyalog - Sergekből ezek: 6. Batalion Gránátéros. — Fő Hertzeg Ferdinándé 2 Bataliom. Eszterházi Antal 2 Bat. Eszterházi Miklos 2. Gyulai Samuel 2. Károli 2. Nádasdi 2. Pálfi János 2. Alvintzi 2. de - Vins 2. Durlakh 2. Tertzi 2. Lattermann 2. D' Alton 2. Rájszki 2. Thurn 2. Neugebauer 2. Belgiojoso 2. Kaprara 2. Olasz Gránátéros 2. (mind öszve 44 Bataliom.) — Lovasok: Rafanagh 3 Divisio. Inokhevitz 3. Karamelli 3. Sakmin 3. Czatorinszki 3. Dragonyos Toskána József 3. Kinszki 4. Modéna 4. Wurmser Huszár 5 Divisio. (mind öszve 35 Divisio.)

A' Gallitziai és Bukovinai Vezérek és Sergek: — A' főbb igazgató Vezér Hertzeg Koburg. — Generál - Lájdinánt Szauer. — Generál - Májorok: Metzger, Thirhám, Buratinszki. — Gyalog Sergek ezek: Kaunitz 1. Batalion. de - Vins 1. Kollorédó 1. Schröder 1. Pelegriani 1. Toskána Károly 1. Székbéli Katonáság 2 Batalion. (mind öszve 7 Bataliomok.) — Lovasság: 4 Divisio Erdődi. 2 Divisio Székely. Az Erdélyi Tábor: Főbb - Vezér Feldmarsal Lájdinánt Fábris. — Generál Lájdinánt Rall

— *Generál Májorok*: Brukhlakh, Pfefferkorn, Entzenberg. — *Gyalogh Sereg*: Gyulai Ferentz 3 Batálion. Orosz 3. Székely 6. (mind-össze 12 Bat.) — *Lovasok*: Huszár Toskána Sándor 5 Divisio. Szávoja Drag. 3. Székely Huszár 3. (mind-össze 11 Divisio.)

Temesvárt és a' Bánátban: Főbb Vezér Feldmarsal Lájdinánt G. Vartensleben. — *Generál-májorok*: Papilla, Benyovszki, Bergh. — *Gyalogság*: Alvintzi 1 Batálion a' 2-dik. Dévintz 3-dik Batálion. Eszterházi Antal első Bat. Bánátusi katonaság 4 Batálion (mind-össze 7 Batálion.) — *Lovas*: Vürtemberg Drag. 3 Div. Gréfen Huszár 3 Divisio.

A' Horváth-országi Tábor: Főbb Vezér Generál Lájdinánt de-Vins. — *Generál-májorok*: Walisch, Rubin, Klébek. — *Gyalogság*: Prájz 3-dik Batálion. Dájtsmáiszter 3-dik Bat. Eszterházi Miklos 3-dik Bat. és 16 Batálion Horváthság. (mind-össze 19 Batálion.) — *Lovasság*: 2 Divisio Gréfen Huszár. 3 Div. Toskána Leopold Drag.

A' Toth-országi Tábor: Főbb Vezér Feldmarsal Lájdinánt Mitrovszki. — *Generál-májor*: Brentánó, Orosz, Likáner. — *Gyalogság*: Gyulai Samuelnek 3-dik Batálionja. Nádasdi 3-dik Bat. Fő Herceg Ferdinánd 3-dik Bat. Pálfi 3-dik Bat. Károli 3-dik Bat. A' Toth-országi katonaságból 6. Batálion (mind-össze 11 Batálion.)

A' 2-dik Pattantyus Regementből 16 Kompánia; az elsőből 4, és így 20 Kompánia Pattantyús.

Azok a' Sergek, mellyek ezen hónapnak 1-ső napján mozdúltanak-meg a' Táborhoz utozni: Alfó Ausztriából: Langlois 1 Batálion, Stáin 1. Tillier 1. Toskána Károly 1. Toskána Ferdinánd 1. Pelegrini 1. Prájz 1. Dájtsmáiszter 1. Gránátéros 3. — —

Mor-

Morvából: Tsászár I. Batálion. Laudon I. Lásci I. Palavitzini I. — *Tseh-országból*: Fábris I. Vartenslében I. Volfenbüttel I. Oliv Vallis I. — N. B. Háboruban edgy Batalion annyi főből áll; mint Békeességben edgy egész Regiment; és így képzelhetni mely véghetetlen erő áll a' határszélen.

Sirmiából. Közelget, és tsak alig ha nem 15-dik Mártziusban leszen az a' fokakat érzékenyítő ora, melyben Belgrádnak forsa el válik. A' mi részünkről már ennek ostromlására minden készülteket megtettnek. Printz de - *Ligné*, az In'fenér Seregnek Májora már Belgrádnak háta-meget minden-féle ostromló töltéseket tsináltatott, és a' Tabor-helyét-is ott mérte-ki, és felettebb nagy vigyázással tétetnek a' Rendelések. A' Szemlini lakosok 6 Kompániára osztattak: Ezeknek magok között vagynak minden Tisztjeik és a' Városban kívül belől ezek patroléroznak. Ezeken-kivül minden Város-kapuk kemény Katonai őrizet alatt vagynak. A' Városokon és Helységeken-kivül Sántzok-ásattak és ágyuval megakadtak, és még a' Városoknak némely utzáit-is Spanyol forompokkal rakták-bé. A' tűz ellen minden ház-e őtt edgy kád viz. — A' Belgrádot ostromló Sergek-is már ki-vagynak nevezve. Ez áll 7 Batáliom Gránátérosból, kiknek Vezére Gen. B. *Alvintzi*, és 10 Bat. Flintás katonákból s. t.; de erről ezután bővebben. — A' Belgrádi Törökök megint kegyetlenkedni kezdettenek a' Keresztényeken, még tsak Papjaikat és a' leg-tisztesebb őszhajú öregeket-is Sántz ásással terhelik. A' miénktől már meg-akadályoztattak a' Törökök, hogy Belgrádba szaladhassanak, vagy oda eleséget vihessenek; azért

több.

többnyire *Nifsába* szaladnak és ott magokat Sántzba verik. A' Török Keresztény Jobbágyok is Sergekbe verték magokat, és a' Törökök' erőszak tételét erőszakkal verik-vissza, és nyomúlnak a' Duna-felé közelebb a' F. Ts. szélekhez. — A' Belgrádi Keresztény kereskedőknek minden jószágjaikat magokkal edgyütt a' Várba vitték a' Törökök, fegyvert adtanak nékik, hogy ők-is oltalmaznák a' Várat. Minden kemény munkát ezekkel dolgoztatnak; bottal áll a' Jautsár mindeniknek háta meget. Majd kiszabadúlnak ezek-is Egyiptomból! — A' Veres-toronyi Pofnsfon belől az Erdélyi Katonák a' *Kosiai* Klastromot el-foglalták és 80 Törököt fogtanak itt-el. Ezekről-is bővebben következendő levelünkben; mert a' tudósítások-szerént nagy számú Török Sereg előtt verték magokat a' mi népünk Táborig helyben. — Fébr. 29-dikén A' Lovas Sergeknek Vezére, a' Mária Therésia Rendének Rittere G. *Karamelli* Károly Ur életének 73-dik esztendejében meghala. A' 6 Táborigi Papok már a' Királyi szállításra Futokra el-mentenek. — T. T. *Aron Jákob* Ur, a' N. Várigi Megyének Nagy Prépostja, a' múlt hónapnak 21-dikén a' romlandókat örökké vakokkal tserélte-fel.

Bihar Várigyéből Püspökiből 25-dik Fébr.
„ Minekutánn Méltóságos *Kalotai Xaverius Ferentz*, a' N. Várigi Megyében kegyelmesen resolváltatott Püspök Ur ő Nagysága a' N. Várigi Püspöki lakóhelybe meg-érkezet volna, itten tsak edgy-néhány napokig tartott mulatása után Püspöki Szomszéd M. Várofsába jöve, melyben a' Püspöknek nyári lakó Palotája vegyon, és ezen Püspökséghez tartozik.
Meg-

Meg-érkezvén ide, mindeneknek reménységén kívül, nem a' maga Püspöki Palotájába, hanem az itten lévő *Toskána* Sergének Ispotáallyába mene, hól, noha a' Régement távól vagyon is, 30 személlyekből álló betegek feküsznek: a' betegeket itten rendre járta, ezeknek nyavaljáikat meg-tudakozta, őket meg-ajándékozta, és ezeknek gondviselésekről, atyai rendeléseket tett. Innen a' maga Palotájába késértetvén, minekutánna a' Város Elöl-járaitól meg-köszöntetett volna, előbb a' Plébániát, az-után a' Réformátusok' Gyülekezését megtekintette, valamint a' Plébánus Urat, ugy a' Réf. Prédikátort *Szokolai István* Urat meg-látogatta, és mind a' két Valláson-lévő Elöl-járok és Lelki-Pásztorok jelen-létében a' Népet arra intette, hogy mind testvér atyafiaik olly Felebaráti-szeretettel éljenek, és ne háborogjanak. Nem ez-é az igaz fő Pásztor? ki előbbször-is nem a' maga Palotáját, hanem nyavallyás juhait látogatja, és a' maga két részen-lévő nyájának szívébe edgy máshoz-való Felebaráti-szeretet plántál.

Pápa. 4. Márt. — Eppen azon nap előtt való estve, mely 1779-dik esztendőben egéiz Várasunkat Vulkánus kementzejévé változtatta vala; bennünket megint szörnyü rémüléssel töltébé. Ugyan-is most folyó Böjtmás Hovának 3-dikán estvéli 8-adfél orakor edgy Istáló itten meg-gyulodvan, a' szerentsetlen szélnek segedelme által annyira terjede a' tűz, hogy már 11 ora tályban 21 Házok, 2 lakatas műhely és edgy Istáló füst-be mentenek vala. Edgy 'Sidóné ijedtében és edgy lakatos legény a' tűz által életektől meg-fosztottanak. Az itten lévő Katonáság; a' Város elölljárói, (T. O.V. Ispány *Somogyi János*, és Préfektus *Balafavits Mihály* Urakat ki-véven, kik a' magok példájokkal igen sokot tselekedtenek) igen rosz és hideg eszközök valának ezen veszedelmes tűzben. — A' mi fő Hertzegünk *Ferentz* tegnap reggel (Pentecken) indula a' Táborhoz.